

Etiska riktlinjer för medlemmar i Svenska Föreningen för Kognitiva och Beteendeorienterade Terapier (SFKBT)

Allmänt:

- Medlem i SFKBT som tillhör en yrkesförening följer även sina yrkesetiska regler och riktlinjer.
- Medlem skall använda sin kunskap på ett optimalt sätt och respektera varje individs värdighet och integritet. Arbetet baseras på humanistiska och demokratiska ideal samt principen om människors lika värde.
- Medlems kunskap skall inte användas för att kränka, utnyttja eller förtrycka individen och försäkras sig om att hans/hennes tjänster inte på annat sätt inte missbrukas.
- Medlem medverkar inte till någon form av diskriminering.
- Medlem förväntas integrera de etiska principerna i sin yrkesmässiga praktik.
- Medlem ansvarar för kvalitén och konsekvenserna av sitt arbete och är medveten om att han/hon upplevs som en representant för SFKBT.
- Medlemskap i SFKBT medför inte någon professionell status eller kvalifikation. Medlem får inte hänvisa till sitt medlemskap i SFKBT på ett sätt som kan antyda sådan professionell status eller kvalifikation.

1. Analys, bedömning och åtgärd

1.1. Varje terapeutisk åtgärd skall vara baserad på en noggrann analys och bedömning av klientens problem i dennes livssituation. Klientens bästa skall alltid vara i fokus. Åtgärden skall genomföras så att negativa effekter för klienten och andra i dennes omgivning minimeras.

1.2. Analys, bedömning och åtgärd skall följa empiriskt validerad kunskap och beprövad erfarenhet. Val av åtgärd sker i samråd med klienten där hänsyn tas till kort- och långsiktig effektivitet, alternativa åtgärder, förväntad tidsåtgång, obehag för klienten samt ekonomisk kostnad.

1.3. Analysen, åtgärden och dess mål skall planeras, genomföras och dokumenteras så att effekten kan utvärderas. Dokumentering skall ske enligt gällande lag för journalföring.

1.4. Medlem och klient skall vara överens om analysens och åtgärdens syfte innan åtgärden inleds. Om klient eller medlem anser att målsättningen inte har uppnåtts inom rimlig tid eller visat sig vara olämplig skall åtgärden avbrytas. Målsättningen kan då revideras eller hänvisas klienten till annan behandlare.

1.5. Åtgärder skall inte innehålla moment som innebär onödigt obehag. I vissa fall kan långsiktiga positiva effekter bara uppnås genom åtgärder som innebär relativt begränsat och övergående obehag. Medlem skall inte tillämpa sådana metoder när mer effektiva alternativ finns eller när de förväntade långsiktiga positiva effekterna inte klart överväger de kortsiktiga negativa följderna. När tvivel uppstår angående åtgärd som kan innebära någon form av obehag för klienten skall medlem alltid konsultera erfaren och opartisk kollega.

2. Informerat samtycke och valfrihet

2.1. Medlem möjliggör ett fortlöpande informerat samtycke av klienten, genom kontinuerlig diskussion av analys, bedömning och planerade åtgärder, samt de sannolika följderna av dessa.

2.3. För klient som av olika anledningar inte kan ge informerat samtycke, kan överenskommelse göras med person som företräder klienten, utifrån direktiv som utgår från aktuell lagstiftning.

2.4. En åtgärd utan samtycke får endast vidtas vid akuta situationer där en fördröjd åtgärd skulle leda till negativa och irreversibla effekter för klienten och/eller andra människor.

2.5. Medlem skall inte utföra åtgärden om klient eller representant för klienten enligt 2.3, inte samtycker. Detta gäller både tvångsomhändertagna personer och personer som är dömda till vård om inte åtgärden är reglerad enligt lag.

3. Kvalifikationer/Utbildning

3.1. Medlem praktiserar inom de gränser som följer av utbildning, träning, erfarenhet och personlig förmåga och får inte utge sig för att besitta kvalifikationer som han/hon inte har.

3.2. Medlem förväntas att kontinuerligt vidareutveckla sig inom sitt kompetensområde genom att följa aktuell vetenskaplig och yrkesmässig utveckling på området.

3.3. Medlem skall vara medveten om egna begränsningar, samt begränsningar i metoden. När en teknik eller metod inte är tillräckligt forskningsmässigt förankrad, eller om medlem inte behärskar en metod eller teknik, bör särskild försiktighet beaktas. När medlem bedömer sig sakna tillräcklig kompetens för uppgiften bör han/hon informera klienten om detta och söka handledning eller hänvisa klienten vidare.

4. Professionella relationer

4.1. Medlem respekterar kollegors och andra yrkesgruppers särskilda kompetens, ansvarsområde och skyldigheter samt anlitar deras sakkunskap när det kan vara till gagn för klienten.

4.2. När medlem uppfattar att en kollega inte arbetar enligt etiska principer, vidtar han/hon åtgärder för att undanröja missförhållandena.

4.3. Medlem arbetar för att etablera goda relationer med utövare i den egna föreningen och med utövare av andra psykoterapimetoder.

4.4. Vid offentliga framträdanden klargör medlem om hon/han företräder sig själv, sitt yrke, sitt förbund/ förening, sitt företag eller någon annan.

5. Sekretess

5.1. All information som framkommer i kontakten med klienten skall betraktas som konfidentiell. Gällande lag kan innebära skyldighet att lämna upplysningar. Klienten informeras om de begränsningar av tystnadsplikten som följer av lag.

5.2. Klientens samtycke krävs för att lämna information till personer som inte omfattas av undantag från tystnadsplikten samt om information skall lämnas vidare i forskningssyfte.

5.3. Klientens samtycke krävs för att information om åtgärder skall lämnas till enskild eller grupp i undervisningssyfte. Klienten informeras om att ett nekande inte får några konsekvenser för fortsatta åtgärder.

5.4. Om en behandling publiceras skall personliga uppgifter begränsas till det minimum som krävs för att beskriva interventionen.

5.5. För rutinmässig användning av video, filminspelning eller annan inspelning i behandlingssyfte krävs inte skriftligt samtycke. Om inspelningen skall visas i något annat sammanhang krävs dock skriftligt samtycke. Av detta skall framgå om inspelning får visas/delges a) andra behandlare, b) studenter, c) allmänheten.

6. Forskning

6.1. Om en klient genomgår test eller intervju som är del av forskningsprojekt krävs informerat samtycke om dessa interventioner inte kan betraktas som direkt nödvändiga för behandlingen.

6.2. Om en klient ingår i ett forskningsprojekt inom sjukvårdande behandling och där randomiserats till en obehandlad kontrollgrupp bör denne så snart som möjligt efter kontrollbetingelsens slut erbjudas en aktiv åtgärd.

7. Professionell hållning

7.1. Medlem har ett ansvar att inte utnyttja klienten ekonomiskt, sexuellt eller på annat sätt. Även om vissa interventioner innebär sociala relationer mellan medlem och klient skall en klar distinktion mellan privat och professionellt umgänge göras i relationen till klienten.

8. Uteslutning ur föreningen

8.1 Medlem som bryter mot föreningens etikregler kan uteslutas ur föreningen.